

Funkcjonowanie pieczy zastępczej, placówek wsparcia dziennego oraz zakładów stacjonarnych pomocy społecznej w województwie mazowieckim w 2018 r.

19.07.2019 r.

↓ 2,0%

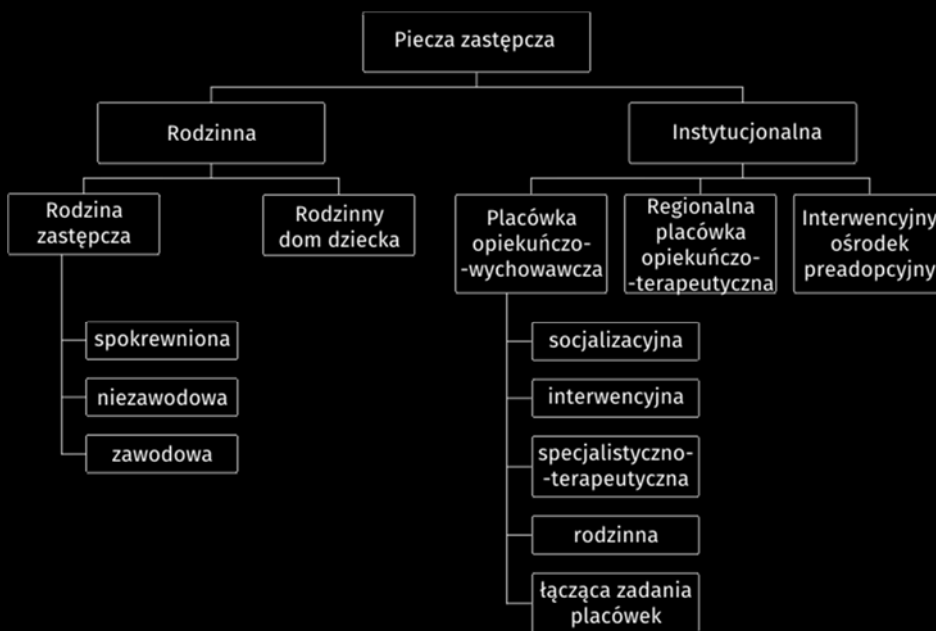
Spadek liczby dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w porównaniu z 2017 r.

W województwie mazowieckim w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się liczba rodzin w rodzinnej pieczy zastępczej. Mniej było placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także placówek wsparcia dziennego. Wzrosła natomiast liczba zakładów stacjonarnych pomocy społecznej.

W 2018 r. rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka zapewniły opiekę 5910 dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziny naturalnej

Wychowanie dzieci i młodzieży pozbawionej całkowitego lub częściowego wsparcia ze strony rodziny naturalnej zapewnia system rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Formy pieczy zastępczej

Rodzinna piecza zastępcza

W województwie mazowieckim w końcu 2018 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 4140 rodzin zastępczych (o 1,8% mniej niż w 2017 r.) i 49 rodzinnych domów dziecka (o 14,0% więcej w stosunku do 2017 r.). Rodzinną pieczę zastępczą tworzyło 2230 małżeństw oraz 1959 osób samotnych. W większości (66,4%) były to osoby spokrewnione z dzieckiem. Najczęściej pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej podejmowały się osoby w wieku 51–70 lat, natomiast najrzadziej osoby do 21 roku życia.

56% osób pełniących funkcję rodzinnej pieczy zastępczej było w grupie wiekowej 51–70 lat

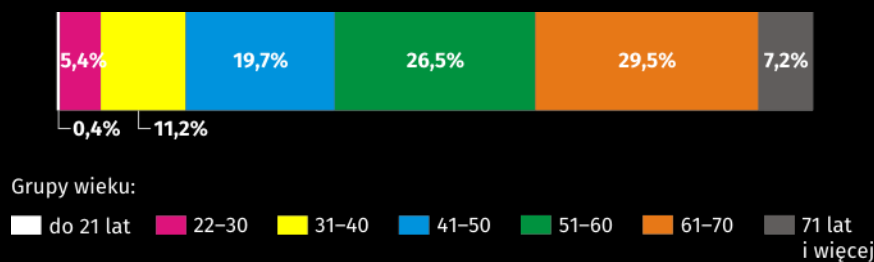
Tablica 1. Rodzinna piecza zastępcza

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym na wsi	Dzieci w rodzinach	
				razem	w tym dziewczęta
Rodzinna piecza zastępcza	2017	4258	1372	6030	2956
	2018	4189	1317	5910	2909
Rodziny zastępcze		4140	1296	5591	2760
spokrewnione		2780	762	3517	1733
niezawodowe		1198	442	1565	804
zawodowe		113	70	371	163
zawodowe specjalistyczne		14	5	29	12
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego		35	17	109	48
Rodzinne domy dziecka		49	21	319	149

Wykres 1. Charakterystyka osób pełniących funkcję rodzinnej pieczy zastępczej według grup wieku w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

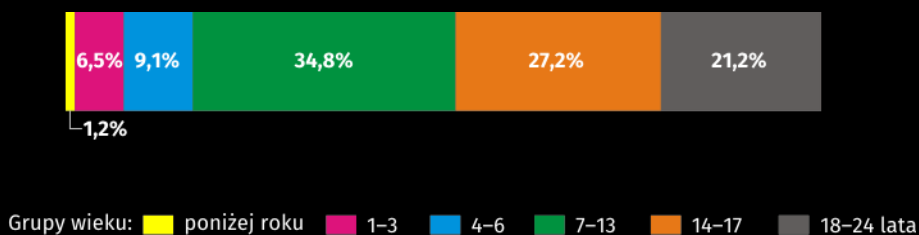

W rodzinnej pieczy zastępczej w ostatnim dniu roku przebywało 5910 dzieci (w tym 78,8% to osoby do 18 roku życia). Ich liczba w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 2,0%. Najliczniejszą grupę stanowili wychowankowie w wieku 7–13 oraz 14–17 lat (odpowiednio 34,8% i 27,2%). W 2018 r. po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 808 dzieci. Spośród wszystkich osób objętych opieką 533 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, a 384 było sierotami.

Wśród dzieci korzystających z rodzinnych form opieki 533 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności

Wykres 2. Struktura dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej według grup wieku w 2018 r.

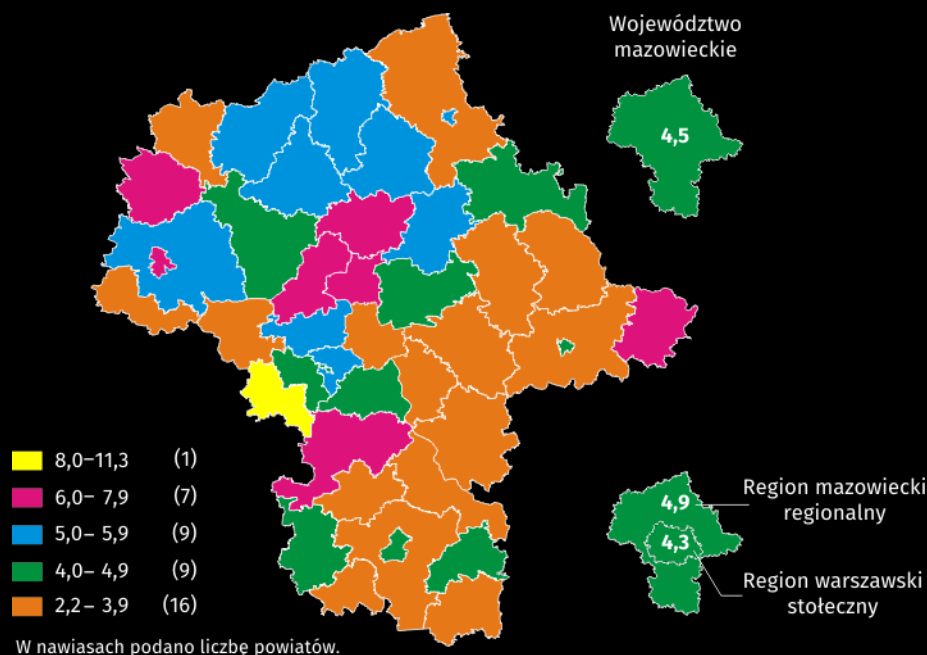
Stan w dniu 31 XII

Biorąc pod uwagę liczbę dzieci do 18 roku życia przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na 1000 dzieci w tym samym wieku, najwyższy wskaźnik odnotowano w powiecie żyrdowskim (11,3), a najniższy w powiecie szydłowieckim (2,2).

Mapa 1. Dzieci do 18 roku życia przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej na 1000 dzieci w tym samym wieku w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

W ciągu 2018 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 580 dzieci do 18 roku życia, tj. o 3,0% więcej niż rok wcześniej. Najwięcej z nich (39,1%) powróciło do rodziny naturalnej. Ponadto rodzinną pieczę zastępczą opuściło 453 wychowanków powyżej 18 roku życia, tj. o 26,9% więcej niż w 2017 r. Spośród nich 306 osób usamodzielnio się, w tym 262 założyło własne gospodarstwo domowe, a 20 powróciło do rodziny naturalnej lub krewnych.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie województwa mazowieckiego w końcu 2018 r. dzieci pozbawione całkowitej lub częściowej opieki ze strony rodziny naturalnej korzystały ze 126 całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz z 1 interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego. Wśród ogółu placówek opiekuńczo-wychowawczych przeważały placówki socjalizacyjne 59,5% oraz placówki rodzinne 31,0%. Łączna liczba miejsc wyniosła 1875, w tym 68,7% stanowiły miejsca w placówkach socjalizacyjnych, a tylko 2,0% miejsca w placówkach specjalistyczno-terapeutycznych.

Prawie 69% wszystkich miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych to miejsca w placówkach socjalizacyjnych

Tablica 2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze według typu placówki

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki	Miejsca	Wychowankowie		
			ogółem	w tym sieroty i półsieroty	
OGÓŁEM	2017	130	1932	1751	408
	2018	126	1875	1752	387
Socjalizacyjne	75	1289	1222	272	
Interwencyjne	5	123	106	10	
Specjalistyczno-terapeutyczne	2	38	34	1	
Rodzinne	39	272	232	60	
Łączące zadania placówek ^a	5	153	158	44	

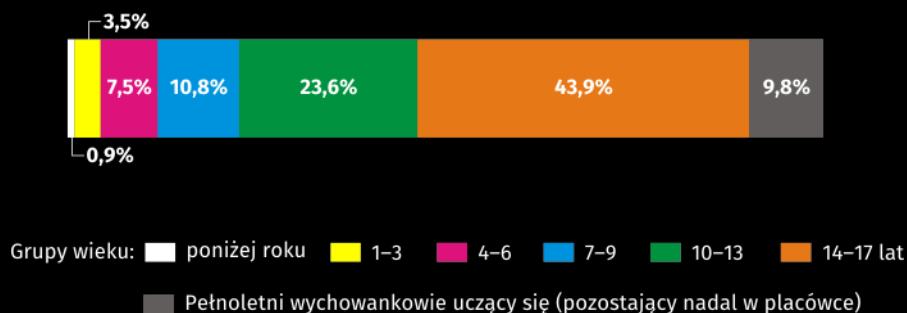
^a Socjalizacyjnych, interwencyjnych, specjalistyczno-terapeutycznych.

Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych, jak i liczba miejsc w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się odpowiednio o 3,1% i o 3,0%.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w ostatnim dniu roku przebywało 1752 wychowanków. Najwięcej z nich – 69,7% przebywało w placówkach socjalizacyjnych, a najmniej 1,9% w placówkach specjalistyczno-terapeutycznych. Podobnie jak w latach poprzednich w placówkach umieszczono więcej chłopców (919) niż dziewczynek (833).

Wykres 3. Struktura wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych według grup wieku w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

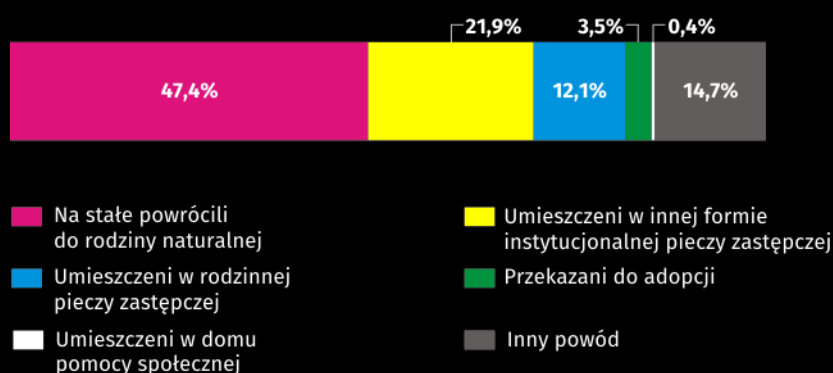

Najliczniejszą grupę (770 podopiecznych) stanowiły osoby w wieku 14–17 lat, a najmniej liczną (15 dzieci) najmłodsza grupa wiekowa poniżej 1 roku życia. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało również 172 pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę. Większość z nich (75,6%) przebywało w placówkach socjalizacyjnych.

Najliczniejszą grupę wychowanków stanowiły dzieci w wieku 14–17 lat

Na koniec 2018 r. – 77,9% wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych posiadało obydwoje rodziców. Jedynie 2,8% dzieci było sierotami, a 19,3% półsierotami. Osoby niepełnosprawne stanowiły 12,7% wszystkich podopiecznych, a 9,8% chorzy przewlekłe, których choroba trwała sześć miesięcy lub dłużej.

Wykres 4. Struktura wychowanków do 18 roku życia według powodów opuszczenia placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2018 r.

W ciągu 2018 r. – 544 wychowanków do 18 roku życia z różnych powodów opuściło placówki opiekuńczo-wychowawcze. W większości (47,4%) powrócili oni do rodziny naturalnej.

Wśród 228 pełnoletnich wychowanków, którzy w ciągu 2018 r. opuścili placówki, 111 założyło własne gospodarstwo domowe, a 97 powróciło do rodziny naturalnej.

Placówki wsparcia dziennego

W województwie mazowieckim według stanu w dniu 31 XII 2018 r. opiekę dzienną zapewniało 290 placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie opiekuńczej, specjalistycznej, pracy podwórkowej lub w połączonych formach. W porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zmniejszyła się o 2,0%.

Placówki te dysponowały 8753 miejscami, w tym najwięcej (72,1%) znajdowało się w placówkach opiekuńczych. W ciągu 2018 r. z pomocy placówek wsparcia dziennego korzystało 11655 podopiecznych.

Ponad 72% wszystkich miejsc w placówkach wsparcia dziennego to miejsca w placówkach opiekuńczych

Tablica 3. Placówki wsparcia dziennego według typu placówki

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki	Miejsca	Korzystający	
				ogółem	w tym niepełnosprawni
OGÓŁEM	2017	296	9079	8542	413
	2018	290	8753	8450	366
Opiekuńcze		208	6312	6073	136
Specjalistyczne		40	1013	988	137
Pracy podwórkowej		5	153	135	2
W połączonych formach		37	1275	1254	91

Osoby pracujące z dziećmi były wspierane przez 471 wolontariuszy w placówkach opiekuńczych, 197 – w specjalistycznych, 151 – w połączonych formach i 3 – pracy podwórkowej.

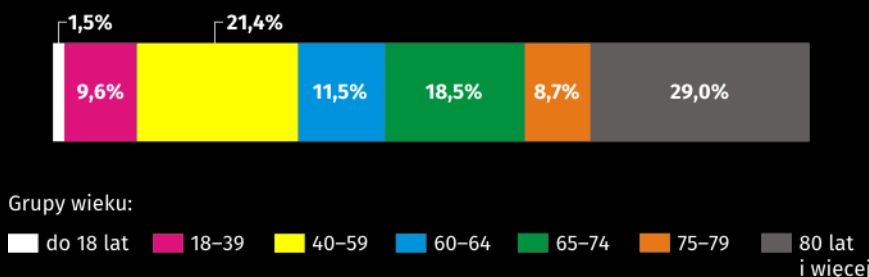
Zakłady stacjonarne pomocy społecznej

W województwie mazowieckim w końcu 2018 r. funkcjonowały 294 zakłady stacjonarne pomocy społecznej (o 30 więcej niż w końcu 2017 r.) oraz 4 filie. Z ogólnej liczby zakładów 36,7% stanowiły domy pomocy społecznej, 36,4% – placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, działające na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub statutowej, 16,3% – noclegownie i schroniska dla bezdomnych, 3,4% – rodzinne domy pomocy, 3,1% – domy dla matek i 4,1% – pozostałe niezaklasyfikowane do powyższych kategorii. Zakłady stacjonarne pomocy społecznej (łącznie z filiami) miały do dyspozycji 17633 miejsca (wzrost w porównaniu z 2017 r. o 693, tj. o 4,1%). Podobnie, jak w latach poprzednich, domy pomocy społecznej posiadały największą liczbę miejsc (10045, tj. 57,0% ogółu).

W końcu 2018 r. w stacjonarnych zakładach pomocy społecznej przebywało 16658 mieszkańców

Wykres 5. Struktura mieszkańców zakładów stacjonarnych pomocy społecznej według grup wieku w 2018 r.

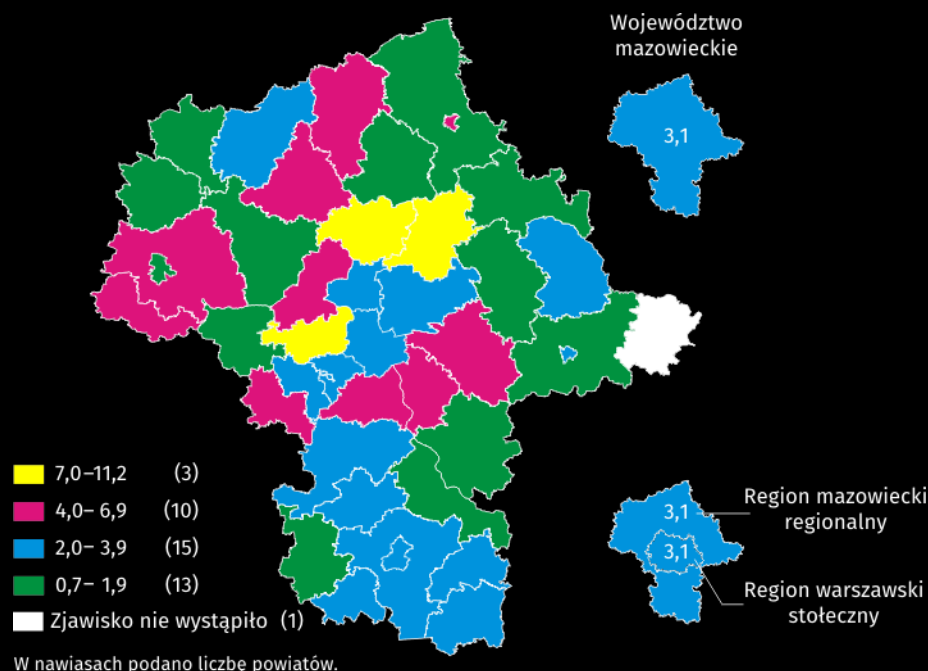
Stan w dniu 31 XII

Według stanu w końcu roku we wszystkich zakładach przebywało 16658 mieszkańców (o 6,1% więcej niż rok wcześniej), wśród których 50,9% stanowiły kobiety. Pod względem struktury według wieku najliczniejszą grupę stanowiły osoby co najmniej 60 letnie – 67,5%, a najmniej liczna była grupa osób młodych (do 18 roku życia), stanowiąca 1,5% ogółu mieszkańców.

Mapa 2. Mieszkańcy zakładów stacjonarnych pomocy społecznej na 1000 ludności w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Najwięcej mieszkańców przebywało w placówkach zlokalizowanych na terenie m.st. Warszawy i powiatu piaseczyńskiego, a najmniej – powiatów ostrowskiego i ostrołęckiego. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców stacjonarnych zakładów pomocy społecznej na 1000 ludności, to wskaźnik ten był najwyższy w powiecie pułuskim (11,2), a najniższy w powiatach ostrowskim i ostrołęckim (po 0,7). W powiecie łosickim natomiast nie odnotowano placówek stacjonarnych pomocy społecznej.

Na umieszczenie w zakładach stacjonarnych pomocy społecznej oczekiwało 1768 osób. Najwięcej z nich oczekiwało na miejsce w domach pomocy społecznej – 90,1% ogółu oczekujących. Większość mieszkańców, tj. 79,2% przynajmniej w części uczestniczyła w finansowaniu swojego pobytu, pokrywając koszty z dochodów własnych, a wśród nich zaledwie 11,9% pokrywało koszty w pełnej wysokości. Dla 10,1% mieszkańców pobyt opłacany był całkowicie przez członków rodziny, a dla 5,8% przez gminę lub budżet państwa.

Opracowanie merytoryczne:
Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych
Urząd Statystyczny w Warszawie
Teresa Kwiecień
Tel: 48 362 21 01 w. 371
e-mail: t.kwiecien@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Centrum Informacji Statystycznej
Marcin Kałuski
Tel: 22 464 20 91
e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

Obsługa mediów

tel.: 22 464 20 91

e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

warszawa.stat.gov.pl

@Warszawa_STAT

Powiązane opracowania

[Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną w 2017 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Baza BDL -> Ochrona zdrowia, opieka społeczna i świadczenia na rzecz rodziny](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Dom pomocy społecznej](#)

[Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży](#)

[Placówka typu interwencyjnego](#)

[Placówka typu rodzinnego](#)

[Placówka typu socjalizacyjnego](#)

[Placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego](#)

[Placówka łącząca zadania placówek](#)

[Placówka wsparcia dziennego](#)

[Rodzina zastępcza](#)

[Rodzinny dom pomocy](#)

